

ВАЖЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

**Москаленко С.М., здобувач вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет**

Формування ринкової системи господарювання в Україні пов'язане із зростанням підприємницької активності в усіх сферах економіки. Підприємництво, без сумніву, відіграє визначальну роль у реалізації завдань перехідного періоду. При цьому успішна трансформація адміністративно-командної економіки у соціально спрямовану ринкову неможлива без діяльності підприємців, які обумовлюють відповідні зміни як на мікро, так і на макроекономічному рівні.

Економіка розвинутих країн представлена системою підприємств, які за загальноприйнятою термінологією визначаються як великі, середні та малі. Власників цих підприємств об'єднує єдиний корпоративний інтерес — збереження, розвиток та захист приватної власності, максимізація прибутку. Разом з тим, бізнес неоднорідний, кожна з цих трьох груп має свої інтереси, які визначають стратегію їхньої економічної поведінки, відношення до держави та держави до них, підходи до вирішення технічних та економічних проблем. Різне й місце та роль вищевказаних секторів в економіці.

Великий бізнес, як правило, визначає економічну та технічну могутність країни. З метою самозбереження та розвитку він має потяг до інтеграції, поглинаючи або контролюючи більш дрібних партнерів з одного боку, та об'єднуючись у міжнародні структури, частково втрачаючи свою самостійність, — з іншого. При цьому великий бізнес нерідко стає знаряддям експансії міжнародних підприємницьких структур на внутрішньому ринку країни.

Середній бізнес значною мірою залежить від внутрішньої економічної кон'юнктури та веде конкурентну боротьбу як усередині своєї групи, так із великим вітчизняним та іноземним капіталом. Середнє підприємництво

зацікавлене у захисті на внутрішньому ринку шляхом проведення протекціоністської державної економічної політики. Підприємці середнього бізнесу більш тісно пов'язані з національними інтересами.

Мале підприємництво — це багаточисельний прошарок дрібних власників, які своєю масовістю значною мірою визначають соціально-економічне обличчя країни. Цей сектор формує найрозгалуженішу мережу підприємств, що працюють в основному на масового споживача товарів та послуг. Невеликі розміри малих підприємств, їхня технологічна, виробнича та управлінська політика дозволяють чутливо реагувати на зміни кон'юнктури ринку.

Досвід формування економіки розвинутих країн свідчить, що малий і середній бізнес посідає значне місце у підприємницькому середовищі. Так, у Франції частка малих підприємств складає 99,9 % усіх господарюючих структур, Великобританії - 94%. Кількість малих і середніх підприємств у розрахунку на 1000 чоловік у Франції дорівнює 35 одиниць, Німеччині - 37, Великобританії - 46, Японії - 49, Італії - 68, США — 74 одиниці.

Підприємництво здатне не тільки забезпечити перебудову економіки, але й створити нові робочі місця. Дослідивши основні визначення терміна «підприємництво» та порівнявши різні погляди вітчизняних і закордонних вчених на його визначення, ми дійшли висновку, що підприємництво — це заснована за власні кошти і на власний ризик діяльність суб'єкта господарювання, яка здійснюється з метою отримання прибутку та є основою розвитку інноваційної діяльності і ринкової економіки в країні. Сутність підприємництва розкривається у його функціях, а саме виробничій, ресурсній, соціальній, інноваційній та організаційній.

Виходячи з вищенаведеного, можна сказати, що розвиток підприємництва — це могутній фактор реформування економіки: створення соціально орієнтованого ринкового механізму, подолання нинішнього кризового спаду виробництва й забезпечення передумов для економічного піднесення. На жаль, малий бізнес як в Україні загалом, який протягом багатьох років формувався як засіб виживання для самих підприємців та їх

родин, так і залишився "бізнесом виживання", не сформувавшись у повноцінний сектор економіки. Мається на увазі, що малий бізнес окрім функції задоволення місцевих потреб (торгівля, послуги, будівництво тощо) несе ще такі важливі економічні навантаження: складає вагому частину експортної діяльності країни; поряд з великими корпораціями є продуктивним агентом інноваційної діяльності; співпрацює з великими підприємствами, утворюючи взаємовигідні кооперативні структури.

За нинішньої ситуації в Україні, розвиток малого та середнього бізнесу повинен стати вирішальним чинником для вдосконалення економічних механізмів, а також бізнес має працювати в інтересах усіх верств суспільства, сприяти викоріненню бідності.

Список використаних джерел

1. Колесник Т.М. Історія розвитку підприємництва / Т.М. Колесник, О.С. Демидова, Д.А. Колесник // БізнесІнформ. – 2013. – № 1. – С. 332–334.
2. Організація підприємницької діяльності та бізнесу / В.К.Збарський, В.П.Горбовий, С.Г.Пастушенко, О.В.Сапелкіна; За заг.ред.В.К.Збарського. – К.:Акад.праці і соц.відносин Федер.проф.спілок України, 2008. – 656 с.
3. Пачковський Ю.Ф. Підприємництво у новітніх теоретичних пошуках та інтерпретаціях / Ю.Ф. Пачковський // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – №2. – С. 149-159.
4. Яремчук І.Л. Проблеми теорії і практики підприємництва в Україні / І.Л. Яремчук // Економічний аналіз. – 2014. – Т. 15, № 3. – С. 256–262.

Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент, кафедра економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет